

Sözlük Perisi

Yavuz DEMİRKIRAN

Sözlük Perisi

Yavuz DEMİRKİRAN

Söğütbükü köyünde, arnavut kaldırımlı sokaklar şeritler gibi kıvrılırken, garip bir şeyler oluyordu. Fırının önündeki tabelada artık EKMEK yazmıyordu. Sadece EKM vardı, harflerin olması gereken yerde bir boşluk vardı. Ayçiçeği sarısı yağmurluğuyla hızlı adımlarla yürüyen dokuz yaşındaki Mira bunu ilk fark eden oldu. Durup tabelaya baktı, iki tombul örgüsü sallandı. "Bu çok tuhaf," diye fısıldadı ve çantasından bir defter çıkardı.

Mira hâlâ tabelayı düşünürken, pencere önündeki saksıdan minik bir ses geldi. "Sen de görüyorsun, değil mi?" Bir kurşun kalemenden daha uzun olmayan küçük bir peri, petunyaların arasında süzülüyordu. Sıcak kahverengi teni, dağınık kıvrıkcık topuz yapılmış gümüş-lila saçları ve preslenmiş cam gibi küçük yarı saydam kanatları vardı. Burnunda yuvarlak gözlükler, boynunda bir kurdeleye asılı minyatür deri bir sözlük duruyordu. "Ben Sözlük Perisi'yim," dedi gözlüklerini düzelterek.

"Kelimeler köyün her yerinde kayboluyor," diye açıkladı peri, kehribar rengi gözleri ciddiye. "Okulun tabelası L'sini kaybetti. Parkındaki P'sini. Günlerdir izliyorum." Mira'nın aralıklı dişli gülümsemesi soldu. "Ama neden?" diye sordu. Peri başını salladı. "Bilmiyorum. Ama yardıma ihtiyacım var. Kelimeler arkadaş gibidir—kaybolmamalılar." Mira'nın kaleminin üzerine kondu ve ekledi: "Bana yardım eder misin?"

Mira o kadar hızlı başını salladı ki örgüleri zıpladı. "Kime soracağımı biliyorum!" Toby'yi bulmaya koştu; mavi tulumlu ve hiç çıkarmadığı kırmızı atkılı, yapılı yedi yaşında bir çocuktü. Toby utangaçtı ama Mira ona periyi anlatınca yeşil gözleri parladı. "Büyük kelimeleri kâğıt parçalarına toplarım," dedi cebinden buruşuk bir not çıkararak. "Mesela 'kocaman' ve 'tuhaf.' Ama hiç gerçek bir periyle karşılaşmamıştım."

Sözlük Perisi Toby'yle tanışmak için aşağı süzüldü. "Bir kelime koleksiyoncusu! Ne harika!" dedi, yıldız şeklindeki çilleri parıldayarak. Toby kızarınca kulakları daha da dışarı fırladı. Mira planını paylaştı. "Dede Ollie'ye sorabiliriz. O öğretmendi ve kelimeler hakkında her şeyi bilir." Peri minik mürekkep lekeli ellerini çırpı. "Bir hikâye anlatıcısı! Mükemmel. Hadi onu görmeye gidelim."

Dede Ollie, kıvrımlı patikalar ve gizli köşelerle dolu bir bahçesi olan bir kulübede yaşıyordu. Uzun boylu ve kamburdu; beyaz sakallı, yarım ay gözlüklerinin ardında nazik gri gözleri vardı. Mira ve Toby ona kaybolan kelimeleri anlatınca sakalını sıvazladı. "Ben de fark ettim," dedi soru işareti şeklindeki bastonuna yaslanarak. "Eski kelime kitaplarım hafiflemiş gibi. Bazı sayfalar boş."

Sözlük Perisi Dede Ollie'nin yeşil hırkasına kondu. "Kelimeleri geri getirmeliyiz," dedi. "Bir fikrim var—bir hikâye anlatma şenliği! Çocuklar yeni ve harika kelimelerle dolu hikâyeler anlatırsa, kelimeler geri dönmek ister." Dede Ollie'nin gözleri kısıldı. "Bahçemde bir şenlik! Fenerlerim ve kocaman eski bir hikâye meşem var. Herkesi davet edebiliriz."

Mira ve Toby haberi yaydılar. Büyük, cesur kelimelerle afişler yaptılar: MASALLAR! İKRAMLAR! MUHTEŞEM KELİMELER! Önce bazı çocuklar utandı. "Hiç büyük kelime bilmiyorum," dedi örgülü bir kız. Toby kâğıt parçalarını çıkardı. "Sorun değil," dedi. "Benimkileri paylaşırım. Birlikte öğrenebiliriz." Peri minik kelime listeleri dağıttı ve çocuklar yeni kelimeleri yüksek sesle söylemeyi çalıştılar.

Şenlik günü Dede Ollie'nin bahçesi fenerlerle ısıldadı. Hikâye meşesinin altında ahşap bir sahne vardı ve hava tarçın ile taze çimen kokuyordu. Çocuklar defterler, resimler ve ceplerinde hikâyelerle geldiler. Sözlük Perisi kapının üzerinde süzülüyordu, turkuaz yaprak dikişli elbisesi dalgalanıyordu. "Hoş geldiniz, hikâye anlatıcıları!" diye duyurdu. "Masallarınızı bildiğiniz tüm kelimelerle anlatın—büyük, küçük ve yepyeni."

İlk Mira gitti. Gökkuşığı taşlarından bir dağ keşfeden cesur bir kâşif hakkında bir masal anlattı. 'Yürekli' ve 'harikulade' gibi kelimeler kullandı. Çocuklar öne eğilip dinlediler. Bitirdiğinde inanılmaz bir şey oldu. Bahçe kapısındaki, G'si kaybolmuş tabela birden parıldadı. G yumuşak bir 'ping' sesiyle yerine geri döndü. Herkes şaşkınlıkla soluk aldı.

Sıra Toby'ye geldi. Kalbi gümbürdedi ve neredeyse Dede Ollie'nin arkasına saklanacaktı. Ama Mira ona başparmağıyla işaret verdi ve peri fısıldadı: "Yapabilirsin." Toby derin bir nefes aldı ve başladı. Fıstık ezmesini seven bir dinazor hakkında komik bir hikâye anlattı. En büyük kelimesini kullandı: 'devasa.' Çocuklar güldüler ve alkışladılar. Ve bir kayıp harf daha tabelasına geri süzüldü.

Çocuklar tek tek hikâyelerini anlattılar. Yeni öğrendikleri kelimeleri kullandılar: 'görmekli,' 'meraklı,' 'kocaman.' Her hikâye havayı parıltı ve yavaş yavaş kayıp kelimeler köy tabelalarına geri döndü. Fırının tabelasında yine EKMEK yazıyordu. Okulun tabelası tamamı. Sözlük Perisi havada dans etti, kanatları ışığı yakaladı. "Kelimeler eve dönüyor!" diye sevindi.

Dede Ollie bastonuna yaslanarak ayağa kalktı. "Görüyorsunuz ya," dedi, "kelimeler köprü gibidir. Birbirimizi ve dünyayı anlamamıza yardımcı olurlar." Çocuklar başlarını salladılar, yüzleri aydınlıktı. Sözlük Perisi her çocuğa saklaması için minik yeni bir kelime verdi. Toby 'belagatli' kelimesini aldı. Mira 'meraklı' kelimesini aldı. "Onları iyi kullanın," dedi peri, "ve asla kaybolmazlar."

Şenlikten sonra köy farklı hissettirdi. Tabelalar tamamdı ama daha da önemlisi, çocuklar hikâye anlatmaya devam ettiler. Okulda ve oyunda yeni kelimeler paylaştılar. Mira defterine yazdı: 'Kelimeler tohum gibidir—onları ek, büyürler.' Toby kelime kâğıtlarını duvarına yapıştırdı ve her gün yeni bir tane öğrendi. Sözlük Perisi pencere önündeki saksıdan izledi, gülümseyerek.

Dede Ollie çocukları her ay bahçesine bir hikâye çemberi için davet etti. "Kelimeler en iyi paylaşıldığında büyür," dedi ve çocuklar hemfikir oldular. Peri küçük sözlüğünü getirdi ve onlara uzak diyarlardan kelimeler öğretti. Mira ve Toby köyün resmî hikâye anlatıcıları oldular ve başka köylerden çocuklar dinlemek ve öğrenmek için geldiler.

Ve böylece Söğütbükü'nde kelimeler bir daha asla kaybolmadı. Sözlük Perisi hâlâ tabeladan tabelaya süzülüyordu ama artık yeni hikâyelerle dolu bir defter taşıyordu. Kelimelerin sadece harfler değil—anlamaya davetler olduğunu öğrenmişti. Ve masal anlatan her çocuk, kelimelerle herkese, her yerde köprüler kurabileceğini biliyordu.